

El Departament d'Estudis i la Societat d'Onomàstica van organitzar, els dies 22, 23 i 24 de març de 2002, el XXVIII Col·loqui de la Societat d'Onomàstica, que va tenir lloc a Menorca i que es va realitzar alternativament a Maó (a la sala d'actes del Museu de Menorca) i a Ciutadella de Menorca (a la Casa de Cultura). Dinou anys després que el Col·loqui arribés per primer cop a l'illa, aquesta segona trobada en terres menorquines va reunir especialistes i afeccionats de l'onomàstica amb un doble objectiu: exposar els estudis desenvolupats en aquest temps i obrir nous camins d'investigació.

Amb prop de seixanta participants inscrits, el XXVIII Col·loqui es va articular a partir de tres blocs temàtics: *L'obra de Joan Coromines i Menorca*, *Toponímia i antroponímia menorquines* i *La interdisciplinarietat en els estudis d'onomàstica*. El primer d'aquests blocs es va constituir d'acord amb la tradició dels Col·loquis d'analitzar els estudis onomàstics de Joan Coromines en relació amb el lloc de celebració d'aquests. En el cas de Menorca es van abordar tant la seva persona com els seus treballs: Josep Antoni Pons Roca en va fer una semblança biogràfica a partir dels contactes que va mantenir amb l'estudiós en una de les seves excursions a l'illa; Joan F. López Casasnovas i Ignasi Mascaró Pons, membres de l'Institut Menorquí d'Estudis (IME), van examinar les seves contribucions a l'estudi de l'onomàstica menorquina.

El segon bloc es va dedicar a l'onomàstica de Menorca, amb la finalitat d'avaluar l'estat dels estudis toponímics i antroponímics relatius a l'illa, i millorar-los quant a treballs de detall. Per aquest motiu es va comptar amb la presència de Lluís Casanovas Marquès, editor ciutadellenc que, el 1952, va realitzar, en el marc de la seva tesi doctoral, el primer estudi científic de la toponímia menorquina. La seva ponència va repassar les diferents obres que han tractat l'onomàstica menorquina: des dels treballs dels germans Ramis fins a les últimes aportacions de Ramon Rosselló i de Cosme Aguiló. Així mateix, distintes comunicacions es van ocupar, respectivament, de l'etimologia del nom preromà *Sanissera*, dels topònims marítims del port de Maó i dels noms de lloc continguts en la cartografia històrica de l'illa.

El caràcter interdisciplinari de l'onomàstica va ser el tema del tercer bloc. Això havia de permetre, d'una banda, ampliar l'horitzó de perspectives des de les quals es possible abordar els estudis onomàstics i, de l'altra, obrir les portes del Col·loqui a treballs relacionats no només amb l'illa de Menorca sinó amb qualsevol altre espai geogràfic. Pel que fa al primer aspecte, Joan Tort i Donada, professor de Geografia de la Universitat de Barcelona, va apostar per un enfocament transversal i integrador dels estudis onomàstics, capaç de trencar el monolitisme filològic amb què tot sovint es realitzen. Pel que fa al segon, cal destacar la distinta procedència geogràfica dels comunicants, que van representar l'onomàstica de gairebé tot el domini lingüístic català, dels territoris occitans i aranesos i, fins i tot, de Navarra.

L'obertura acadèmica del Col·loqui va incloure dues conferències, de manera que van quedar representades les dues grans branques de l'onomàstica: Ramon Amigó i Anglès, un dels toponimistes més importants del Principat, va plantejar els principals objectius i la metodologia de treball dels reculls de noms de lloc; Jaume Mascaró Pons, professor de Filosofia de la Universitat de Barcelona, va tractar, des d'un punt de vista eminentment antropològic, alguns dels aspectes més rellevants de l'antroponímia. Per a la conferència de clausura, Joan Veny Clar, catedràtic de Filologia de la Universitat de Barcelona, va aplicar el seu rigor filològic a l'anàlisi d'alguns trets dialectals que s'observen en l'onomàstica menorquina. I com a contrapunt a les sessions de treball, es van organitzar visites guiades de Ciutadella i de Maó, i un sopar de cloenda, activitats que van acabar de refermar l'esperit de germanor que va presidir en tot moment el Col·loqui.

Un XXVIII Col·loqui de la Societat d'Onomàstica que, amb gairebé 60 participants i prop de 25 treballs presentats va demostrar, d'una banda, la vitalitat de la Societat d'Onomàstica i l'impuls que suposen els seus Col·loquis per al desenvolupament dels estudis onomàstics catalans, i va significar, de l'altra, un pas més en el camí de recuperació i normalització cultural menorquines endegat per l'IME des de la seva creació el 1986. [X. G. P]